

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/97

KARAR NO : 2014/855

DAVACI : TÜM YEREL YÖNETİM ÇALIŞANLARI SENDİKASI
(TÜM YEREL-SEN)

VEKİLİ : AV. UĞUR YUSUF DEMİR
Tuna Caddesi Işık Apartmanı No:24/5 - Kızılay
Çankaya/ANKARA

DAVALI : İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. ESRA OKUMUŞ
Cumhuriyet Bulvarı No.1 Konak/İZMİR

DAVANIN ÖZETİ : Davacı Sendika tarafından, yetkili sendika ile davalı idare arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi (Sosyal Denge Sözleşmesi) uyarınca personelden yapılan kesintilerin İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 10/10/2012 tarih ve 25848 sayılı yazısı ve eki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünün 04/07/2012 tarih ve 8751 sayılı yazılarına ve yerleşik yargı kararlarına istinaden durdurulması ve yapılan kesintilerin yasal faizi ile birlikte personele iadesi istemiyle yapılan 19/09/2013 günlü başvurunun reddine ilişkin 15/11/2013 günlü, 86030 sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu, yasaların tüm vatandaşlara eşit şekilde uygulanması gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden; davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği, dava konusu işlemin hangi tarihte öğrenildiği dilekçede gösterilmediğinden dilekçenin reddine karar verilmesinin gerektiği, esas yönünden ise; toplu iş sözleşmesinin tarafı olan sendika dışında bir sendikaya üye olan veya hiçbir sendikaya üye olmayan personelden toplu iş sözleşmesinden yararlanmak istemeleri durumunda dayanışma aidatı kesilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 3. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüşüldü:

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

Dava; davacı Sendika tarafından, yetkili sendika ile davalı idare arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi (Sosyal Denge Sözleşmesi) uyarınca personelden yapılan kesintilerin İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 10/10/2012 tarih ve 25848 sayılı yazısı ve eki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünün 04/07/2012 tarih ve 8751 sayılı yazılarına ve yerleşik yargı kararlarına istinaden durdurulması ve yapılan kesintilerin yasal faizi ile birlikte personele iadesi istemiyle yapılan 19/09/2013 günlü başvurunun reddine ilişkin 15/11/2013 günlü, 86030 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

1982 Anayasası'nın "Sendika Kurma Hakkı" başlıklı 51.maddesinde; "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.....İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/97

KARAR NO : 2014/855

niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir...." kuralına yer verilmiş, 53.maddesinin dava konusu toplu sözleşmenin imzalandığı tarihteki şeklinde; "İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.128 inci maddenin ilk fıkrası kapsamına giren kamu görevlilerinin kanunla kendi aralarında kurmalarına cevaz verilecek olan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile 54 üncü madde hükümlerine tabi olmayan sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir ve İdareyle amaçları doğrultusunda toplu görüşme yapabilirler. Toplu görüşme sonunda anlaşmaya varılırsa düzenlenecek mutabakat metni taraflarca imzalanır. Bu mutabakat metni, uygun idari veya kanuni düzenlemenin yapılabilmesi için Bakanlar Kurulunun takdirine sunulur. Toplu görüşme sonunda mutabakat metni imzalanmamışsa anlaşma ve anlaşmazlık noktaları da taraflarca imzalanacak bir tutanakla Bakanlar Kurulunun takdirine sunulur. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usuller kanunla düzenlenir.Aynı iş yerinde, aynı dönem için, birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz ve uygulanamaz." kuralı yer almış, 128.maddesinde ise; Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir... Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir." kuralına yer verilmiştir.

Yine söz konusu toplu sözleşmenin imzalandığı tarihteki haliyle 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikası Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanunun amacı, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumluluklarını belirlemek ve her hizmet kolunda yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı buldukları konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulu arasında yürütülecek toplu görüşmelere ilişkin esasları düzenlemektir" hükmüne yer verildiği, " Kapsam" başlıklı 2.maddesinde; "Bu Kanun, Devletin veya diğer kamu tüzel kişilerin yürütmekle görevli oldukları kamu hizmetlerinin görüldüğü genel, katma ve özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda kamu iktisadi teşebbüslerinde, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanarak kurulan banka ve teşekküller ile bunlara bağlı kuruluşlarda ve diğer kamu kurum veya kuruluşlarında işçi statüsü dışında çalışan kamu görevlileri hakkında uygulanır." hükmü yer almış, " aynı Kanunun toplu sözleşme imzalandığı ve dava konusu işlemin tesis edildiği tarihteki 19.maddesinde; " Kamu görevlileri sendikaları ile konfederasyonları bu Kanundaki hükümler çerçevesinde, üyeleri adına toplu görüşmeye katılmaya, toplu görüşmeyi sonuçlandırmaya ve taraf olmaya yetkilidir.a) Genel olarak kamu personelinin hak ve ödevleri, çalışma koşulları, yükümlülükleri, iş güvenlikleri ile sağlık koşullarının geliştirilmesi konularında görüş bildirmek ve toplu görüşme sonucunda anlaşmaya varılan mutabakat metinlerinin uygulanmasını izlemek üzere idari kurullara üyeleri arasında temsilciler göndermek.b) b) Devlet personel mevzuatında kamu görevlilerinin temsili öngören çeşitli kurullara temsilci göndermek.c) Verimlilik araştırmaları yapmak, sonuçlarla ilgili raporlar düzenlemek, önerilerde bulunmak ve işverenlerle bu konularda ortak çalışmalar yapmak.d) Üyelerin mesleki yeterliliklerinin artırılması ve sorunlarının çözülmesi ile sendikal faaliyetlerinin

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/97

KARAR NO : 2014/855

geliştirilmesine yönelik kurs, seminer ve sosyal amaçlı toplantılar düzenlemek, bilimsel çalışmalar yapmak ve yayınlarda bulunmak.e) Üyelerin ortak ekonomik ve sosyal hak ve menfaatleri ile personel hukukunu ilgilendiren konularda ilgili kurumlara ve yetkili makamlara sunulmak üzere çalışmalar yapmak ve öneriler getirmek.f) Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak.g) Üyeleri ve ailelerinin yararlanmaları için hizmet amacıyla, eğitim ve sağlık tesisleri, dinlenme yerleri, misafırhane, spor alanları ve benzeri yerler ile kitaplık, kreş, yuva ve huzur evleri, yardımlaşma sandıkları kurmak ve yönetmek ile herhangi bir bağışta bulunmamak kaydı ile üyeleri için kooperatifler kurulmasına yardım etmek ve nakit mevcudunun yüzde onundan fazla olmamak kaydıyla bu kooperatiflere kredi vermek.h) Yangın, su baskını, deprem gibi tabii afetlerin vukuunda, gerektiğinde üyelik şartı aranmaksızın nakit mevcudunun yüzde onunu aşmamak kaydıyla afete uğrayan bölgelerde konut, sağlık ve eğitim tesisleri yapmak ve bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarına aynı ve nakdi yardımda bulunmak." hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Kapsam başlıklı 1.maddesinde; "Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır....." kuralına yer verilmiş, aynı Kanunun Amaç başlıklı 2.maddesinde; " Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler...Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur." kuralına, 4. Maddesinde; "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.A) Memur: Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.B) Sözleşmeli personel:Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; memur statüsü esaslarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile belirlendiği ve belediye çalışanlarının da anılan Kanun kapsamında yer aldığı, Devlet memurlarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sağlanan haklar dışında herhangi bir ücret ödenmeyeceği, öte yandan toplu sözleşmenin imzalandığı tarihte toplu iş sözleşmesi hakkının yalnızca işçiler için tanındığı, memurlara sağlanan sendikal haklar kapsamında mali haklar konusuna yer verilmediği açıktır.

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/97

KARAR NO : 2014/855

Davalı İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Eshot Genel Müdürlüğü ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası ile arasında 3.9.2010 tarihinde imzalanan ve 3.9.2010 ila 2.9.2011 tarihleri arasında 1 yıllık dönemi kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin " Sözleşmenin Kapsamı ve Yararlanma Koşulları " başlıklı 4.maddesinin "Kapsam" başlıklı "A "maddesinde; iş bu sözleşmenin İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Eshot Genel Müdürlüğünde çalışanlarını kapsayacağı, aynı maddenin " Yararlanma " başlıklı B/d maddesinde; sendikaya üye olmayanların sözleşmeden yararlanabilmelerinin sözleşmenin taraf olan TUM BEL SEN'e taban aylığının %2 oranında dayanışma aidatı ödemeleri koşuluna bağlı olduğu, "iyileştirme Zammı" başlıklı 18.maddesinde de; TUM BEL SEN ÜYESİ çalışanlarının halen almakta oldukları aylıklarına ilaveten her ay net 100 TL ödeneceği hükümleri yer almaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davalı idare ile Tüm Belediye Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasında 03.09.2010-02.09.2011 tarihleri arasındaki döneme ilişkin olarak toplu iş sözleşmesi imzalandığı, davacı tarafından yapılan başvuru ile, yetkili sendika ile davalı idare arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi (Sosyal Denge Sözleşmesi) uyarınca personelden yapılan kesintilerin İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 10/10/2012 tarih ve 25848 sayılı yazısı ve eki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünün 04/07/2012 tarih ve 8751 sayılı yazılarına ve yerleşik yargı kararlarına istinaden durdurulması ve yapılan kesintilerin yasal faizi ile birlikte personele iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 15/11/2013 günlü, 86030 sayılı işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Eshot Genel Müdürlüğü ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası arasındaki Toplu İş Sözleşmesinin 3.9.2010 tarihinde imzalandığı ve 3.9.2010 ila 2.9.2011 tarihleri arasında kapsadığı gözönüne alındığında; yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri uyarınca anılan tarihlerde toplu iş sözleşmesi hakkının yalnızca işçilere tanındığı, memurlara sendikal haklar kapsamında "mali haklar" konusuna yer verilmediği ve bu bağlamda memur sendikaları ile Belediyeler arasında belediye memurlarına, 657 sayılı Kanunda belirtilen mali haklar dışında ödeme yapılması sonucunu doğuran bir sözleşme yapılmasına olanak bulunmadığından, bu sözleşmeye dayalı olarak başka bir sendikaya üye olan veya herhangi bir sendikaya üye olmayan kişilerden dayanışma aidatı istenilmesinin hukuki dayanağının bulunmadığı anlaşılmakla, bu hususta davacı tarafından yapılan başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 88,80-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 750,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücreti avansının kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 05/06/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
EKREM ATICI
28434

Üye
YASİN KOCAR
104030

Üye
İSHAK KARADAVUT
101092

T.C.
İZMİR

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/97

KARAR NO : 2014/855

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	25,20 TL
Karar Harcı :	25,20 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	34,60 TL
TOPLAM :	88,80 TL

Ashim Aydın